IX GMINNY KONKURS HISTORYCZNY

Hej legenda, legenda! – Legendy Mogilan, Krakowa i Polski.

REGULAMIN

1. Organizatorem konkursu jest Szkoła Podstawowa im. Józefa Nowina Konopki w Mogilanach.

a) za przeprowadzenie konkursu odpowiadają Zuzanna Nowak, Beata Bogacz. Pytania dotyczące organizacji i przebiegu konkursu można kierować na adres e-mail: nowak.z@spmogilany.pl lub telefonicznie: 696 965 998.

2. Konkurs jest skierowany do uczniów klas IV - VI szkoły podstawowej i będzie przebiegał dwuetapowo.

3. Chęć udziału uczniów w konkursie należy zgłosić do dnia **15.03.2023 r.** na adres e -mail SP Mogilany lub organizatora.

4. Eliminacje w formie pisemnej zostaną przeprowadzone w szkołach w dniu **28.03.2023 r.** o godz. 10.20. Pytania oraz klucz zostaną przesłane na adres e-mail szkoły.

a) Prace konkursowe zostaną ocenione przez nauczycieli w szkołach, według przesłanego klucza. Do drugiego etapu przechodzą uczniowie, którzy zdobyli co najmniej 60% punktów, jednak nie więcej, niż 21 spośród wszystkich uczestników.

b) Prosimy o przekazanie prac uczniów, którzy uzyskali co najmniej 50% punktów (wraz z wypełnionymi zgodami rodziców/opiekunów prawnych, oraz zapoznaniem się z klauzulą RODO - załącznik nr 3) do sekretariatu Szkoły Podstawowej w Mogilanach do 30.03.2023 r.

c) Informacja o zakwalifikowaniu się uczniów do II etapu zostanie przesłana do 4.04.2023 r. na adres e-mail szkoły.

4. II etap zostanie przeprowadzony w Szkole Podstawowej w Mogilanach w dniu **9.05.2023 r**. o godz. 9.30.

a) II etap zostanie podzielony na dwie części: część pierwsza - testowa dla wszystkich zakwalifikowanych. Część druga – ustna dla uczniów, którzy po części testowej zdobyli pierwsze 10 miejsc.

5. Dla zwycięzców przewidziane są nagrody rzeczowe.

6. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian w terminarzu konkursu.

7. Uczestnicy konkursu oraz ich opiekunowie mają możliwość wglądu do prac w bibliotece SP w Mogilanach.

Załącznik nr 1

do Regulaminu IX Gminnego Konkursu Historycznego w roku szkolnym 2022/2023

Literatura konkursu:

I etap:

Legendy mogilańskie (Opowieści mogilańskie w *Gazeta Mogilańska*, styczeń – luty 2000, skan – załącznik nr 2)

- Karczma na Kozłówkach,
- Zły pan i zatopione miasto,
- Zły pan przemieniony w diabła,

Legendy krakowskie ze strony internetowej www.bajkowyzakatek.eu

- O smoku wawelskim
- O hejnale mariackim
- Stopka królowej Jadwigi
- Lajkonik
- Wieże Kościoła Mariackiego w Krakowie
- Zaczarowane gołębie w Krakowie
- Skarby krzysztoforskie
- O krakowskim chłopcu i dzwonie Zygmunta
- Głowa w sali poselskiej na Wawelu
- Wiano świętej Kingi
- Pan Twardowski
- O Wandzie, co Niemca nie chciała
- Panieńskie Skały
- Królewskie obrady na Wawelu

II etap:

→ Literatura obowiązująca do I etapu,

→ **Polskie legendy ze strony internetowej www.bajkowyzakatek.eu**

Legendy o początkach państwa polskiego:

- O Lechu, Czechu i Rusie - o powstaniu państwa polskiego
- O Popielu
- Piast Kołodziej

Legendy warszawskie:

- Wars i Sawa

- Warszawska syrenka
- Bazyliszek
- Szabla króla Zygmunta

Legendy poznańskie:

- Założenie Poznania
- Poznańskie koziołki

Legendy toruńskie:

- Toruńskie pierniki
- **Legendy gdańskie:**
- Lwy gdańskie

Legendy lubelskie:

- Wieża Trzech Płaszczy

Legendy sandomierskie:

- O Halinie Krępiance

Legendy śląskie:

- Skarbnik - duch kopalni

Legendy związane z górami:

- Śpiący rycerze w Tatrach
- Liczyrzepa - duch gór Karkonoszy

Legendy związane z rzekami:

- O powstaniu Wisły

Pozostałe legendy:

- Pustynia Błędowska
- Dąb Bartek

Legendy związane z władcami:

- Jaskinia Łokietka

Załącznik nr 3
do Regulaminu IX Gminnego Konkursu Historycznego w roku szkolnym 2022/2023

Opowieści mogilańskie

W długie zimowe wieczory, gdy jeszcze nie istniała telewizja, ani nawet radio, mieszkańcy Mogilan, podobnie jak innych wiosek opowiadali sobie różne, nieraz mrożące krew w żyłach historie, które jakoby miały zdarzyć się przed laty na ich terenie. Przed stu laty zainteresowali się nimi etnografowie. Niektóre z nich spisali. M. in. kilka legend opowiedzieli Marianna Łężniak, Feliks Nenko i Karol Chlebowski. Ale istnieją nieco wzbogacone w szczegóły wersje tych legend, które pozwolę sobie przytoczyć.

Karczma na Kozłówkach

W Mogilanach niedaleko tzw. pańskiego lasu, na Kozłówkach, gdzie w dawnych latach schodziły się kozły czyli jelenie, znajduje się bagno, na którym czasem pokazuje się światełko i z głębi ziemi jakby słychać muzykę. Wśród starych mieszkańców Mogilan można usłyszeć opowieść na ten temat.

Otóż kiedyś za pańskim lasem stała karczma. Cieszyła się ona dużym powodzeniem wśród okolicznych mieszkańców. Karczmarz dbał o to, aby zawsze przygrywała tam kapela. Nic dziwnego, że chłopi spędzali tam większość swego wolnego czasu i hucznie biesiadowali.

Pewnego wieczora jak zawsze bawili się przy skocznej kapeli. Nagle usłyszeli dzwonek na drodze. Jeden z chłopów wybiegł i zobaczył księdza idącego z wiatykiem do umierającego. Krzyknął więc w głąb karczmy, że zbliża się ksiądz z panem Jezusem.

- A niech sobie idzie — odkrzyknęli chłopi i dalej bawili się. Tym samym okazali lekceważenie śmierci, która przecież zbliżała się do jednego z tamtejszych mieszkańców i nie uszanowali zwyczajowego prawa, nakazującego oddanie czci kapłanowi idącemu z wiatykiem.

Ale ten, który wybiegł na zewnątrz, ukląkł jednak i przeżegnał się w momencie, gdy ksiądz przechodził obok karczmy. Jak okazało się, postąpił słusznie i to go ocaliło.

W tym bowiem momencie zerwała się straszna nawałnica. Lunął rzęsisty deszcz, przechodzący w ulewę. Niebo rozbłysnęło błyskawicami. Potężne pioruny strzelały raz po raz, godząc w karczmę, aż w końcu wbiły ją w ziemię, a woda zalała.

Na tym miejscu powstało bagno. Biada wędrowcowi, który tam się zaplącze, jeśli da zwieść się światełku prześwitującemu z dna bagna i dobiegającej stamtąd muzyce. Lepiej niech od razu ucieka, jeśli nie chce zostać wciągniętym w zgubną czeluść.

Zły pan i zatopione miasto

Na polach Skrzeszowa, gdzie jeszcze do niedawna pasterze z Konar pasali bydło, stał ongiś zamek, w którym mieszkał zły pan Miał on równie złe sługi.

Obok zamku znajdowało się miasteczko, należące do pana, który tamtejszych mieszkańców uważał za swą własność i twierdził, że ma prawo dysponowania nimi wedle swych upodobań.

Zły pan miał zwyczaj urządzać łowy w niedzielę, choć księża zakazali mu tego. Gdy pewnego razu wyruszył na polowanie niedzielę, spotkał na swej drodze procesję z obrazem Matki Boskiej.

Nie zwlekając, rozkazał swym sługom, aby zagarnęli uczestników procesji, którzy właśnie udawali się na sumę i polecił im, aby służyli mu w charakterze naganiaczy.

Pachołkowie złego pana otoczyli gromadę uczestników procesji i mimo ich protestów zaczęli gnać ją do lasu.

W tym jednak momencie zadzwonił dzwon na wieży kościelnej na procesję i całe miasteczko wraz z orszakiem złego pana i jego zamkiem zapadło się pod ziemię.

Na tym miejscu pojawił się ogromny staw. Natomiast tam, gdzie znajdował się kiedyś kościół wytrysnęło cudowne źródełko. Ludzie cierpiący na choroby oczu, przychodzili do niego i po przemyciu spojówek, odzyskiwali wzrok.

Po wielu latach staw wysechł, a źródełko schowało się gdzieś w ziemi. Zostało jedynie obszerne pofałdowane pole. Czasem słychać w niedzielę na sumę dzwonienie spod ziemi.

Zły pan przemieniony w diabła

Niektórzy mieszkańcy okolic, gdzie kiedyś znajdował się zamek stanowiący własność złego pana i miasteczko, które zapadło się pod ziemię, twierdzą, że zły pan po pochłonięciu przez ziemię zamienił się w diabła i czasem pojawiał się w tamtych stronach, siejąc popłoch. Na dowód tego przytaczają następujące zdarzenie, które jakoby miało tam miejsce.

Kiedyś pasterze z Mogilan, którzy na polu, gdzie kiedyś znajdowały się zamek i miasteczko, pasali krowy, stwierdzili że noc jest wyjątkowo zimna. Jeden z nich odezwał się, dzwoniąc zębami:

- Taki ziąb się zrobił, że nawet diabeł nie wylezie z piekła.

- No to zapalmy ognisko. Może wtedy przyłączy się do nas? — zaproponował ze śmiechem inny pasterz.

Pozostali pasterze także roześmiali się, a któryś z nich stwierdził pogardliwie:

- Nie ma obawy. Nawet to ognisko nie pomoże w ogrzaniu się. Gdyby przylazł tu diabeł, też będzie dzwonił swymi szczękami.

Gdy spod zgromadzonych kawałków gałęzi wystrzelił ogień, inny pastuch prowokacyjnie krzyknął:

- No i co diable, zapraszamy do ogniska!

Inni zawtórowali mu szyderczym śmiechem.

Nagle zrobił się potężny szum w powietrzu. Podmuch zgasił palące się ognisko, a na polu pojawiła się jakaś postać. Przerażeni pasterze zorientowali się, iż jest to rzeczywiście diabeł.

Był ubrany w czerwony kabat, czapkę i wysokie buty. Na jego widok dosłownie zmartwieli. A wówczas on zaniósł się straszliwym śmiechem.

- Wołaliście mnie tu po trzykroć. Czego chcecie?

A gdy nie otrzymał odpowiedzi, sam jej sobie udzielił:

- Chcecie, abym wam tu zadzwonił zębami? Proszę bardzo. Ale wy będziecie dzwonić wraz ze mną.

I rzeczywiście z rozwartej gardzieli diabła rozległ się ni to grzechot, ni dzwonienie. Spanikowanym pastuchom również zaczęły latać szczęki. A diabeł to grzechocząc szczękami, to dzwoniąc zębami zbliżał się do nich. Pasterze widzieli go teraz wyraźnie w poświacie księżyca.

- Wezmę was ze sobą do piekła. Tam nigdy nie będziecie narzekać na chłód!

Gdy to powiedział, pasterze zerwali się na równe nogi i zdecydowali na ucieczkę. Diabeł z wyciem i grzechocząc zębami, pogonił za nimi, wołając raz po raz:

- Chodźcie za mną, moi naganiacze. Będziecie mi naganiać dusze w piekle!

Na szczęście płynęło jeszcze cudowne źródełko, stanowiące jak wiadomo ślad po kościele zapadłym pod ziemię. Pasterze w popłochu przeskakiwali je jeden po drugim. Diabeł zatrzymał się przed nim. Widocznie nie mógł przekroczyć świętego miejsca. Zziajani pasterze ciężko dysząc, zatrzymali się i z obawą spoglądali w kierunku diabła. A on stojąc po drugiej stronie, pogroził im:

- Jeszcze was dopadnę.

Po czym zniknął w ciemnościach. A pasterze jeszcze długo przebywali nad źródełkiem, bojąc się przekroczyć zaklęte święte miejsce.

Załącznik nr 3
do Regulaminu IX Gminnego Konkursu Historycznego w roku szkolnym 2022/2023

OŚWIADCZENIE I ZGODY UCZESTNIKA
IX GMINNEGO KONKURSU HISTORYCZNEGO DLA UCZNIÓW KLAS IV – VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH Z GMINY MOGILANY W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Ja, niżej podpisany/a

……...……...……..
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

Działając w imieniu mojej córki/mojego syna……
(imię i nazwisko ucznia oraz nazwa szkoły)
……..……

☐ **oświadczam,** że zapoznałem się z regulaminem konkursu i akceptuję jego postanowienia

Niniejszym w związku z udziałem mojego dziecka w konkursie, **wyrażam zgodę** na przetwarzanie następujących danych osobowych mojej córki/mojego syna

☐ imienia i nazwiska dziecka wraz z danymi rodzica, informacji o przynależność do szkoły/klasy dla celów związanych z organizacją i realizacją konkursu poprzez Szkołę Podstawową im. Józefa Nowina Konopki w Mogilanach. Podanie danych osobowych **jest warunkiem koniecznym do udziału w konkursie.**

☐ wizerunku

Wizerunek będzie publikowany na stronie organizatora, w mediach społecznościowych typu Facebook, a także na stronach/w mediach społecznościowych Szkół biorących udział w konkursie; na stronach/w mediach społecznościowych Gminy Mogilany. Niektóre informacje mogą pojawić się w prasie.

Posiadają Państwo prawo wycofania zgody na przetwarzanie danych w dowolnym momencie. Wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie Państwa zgody przed jej wycofaniem. Zgodę mogą Państwo wycofać poprzez złożenie u Organizatora lub wysłanie oświadczenia o wycofaniu zgody listownie na nasz adres korespondencyjny bądź e-mail.

…….....
data i podpis rodzica/opiekuna prawnego

KLAUZULA INFORMACYJNA
dotyczycąca przetwarzania danych osobowych uczestników konkursu

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 z z późn. zm.) informujemy, iż:

1) Administratorem danych osobowych uczestników konkursu jest Szkoła Podstawowa im. Józefa Nowina Konopki w Mogilanach z siedzibą w Mogilanach, ul. Św. Bartłomieja AP. 16/1 **tel. 12 270 16 10, e-mail spmogilany@op.pl .**

2) Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych – odo.dmarek@admarek.pl

3) Państwa dane osobowe oraz dane osobowe Państwa dziecka przetwarzane będą w celu organizacji i przeprowadzenia **IX GMINNEGO KONKURSU HISTORYCZNEGO DLA UCZNIÓW KLAS IV – VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH Z GMINY MOGILANY W ROKU SZKOLNYM 2022/2023** przez Szkołę Podstawową im. Józefa Nowina Konopki w Mogilanach.

4) Dane osobowe zbierane będą na podstawie wyrażonej zgody, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a RODO na potrzeby przetwarzania, utrwalania wizerunku w formie fotografii analogowej i cyfrowej.

3) W związku z organizacją Konkursu administrator przetwarza dane osobowe uczestników i rodziców/opiekunów prawnych takie jak:

podane dane: imię i nazwisko uczestnika, przynależność do szkoły/grupy/klasy/ kategorii wraz z powiązanymi z nim danymi rodzica/opiekuna prawnego oraz nauczyciela - opiekuna w celu udziału dziecka w konkursie - na podstawie wyrażonej zgody art. 6 ust. 1 lit. a) RODO. Dane będą mogły być również przetwarzane w związku z dochodzeniem/obroną roszczeń (art. 6 ust. 1 lit. f) RODO). Imię i nazwisko uczestnika, przynależność do szkoły, wizerunek na podstawie zgody będą publikowane.

4) Dane osobowe przechowywane będą przechowywane do końca roku szkolnego 2022/2023,

5) Odbiorcami danych osobowych będą osoby upoważnione do ich przetwarzania związane z organizacją konkursu, a w przypadku publikacji wskazanych danych, będą dostępne publicznie w tym na stronach internetowych i portalach społecznościowych Facebook dane wizerunkowe nie będą przekazywane do państw trzecich/organizacji międzynarodowych jednak będą powszechne ze względu na publikacje na stronach internetowych w portalach społecznościowych, czasopismach, publikacjach, na FB gdzie właściciel portalu społecznościowego Facebook na niepodlegających zmianie zasadach dotyczących danych określonych przez Facebook dostępnych pod adresem https://www.facebook.com/about/privacy informuje o zasadach przetwarzania.

7) Podanie danych osobowych jest wymagane w celu uczestnictwa w konkursie.

8) Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany.

7. Uczestnik (za pośrednictwem rodziców/opiekunów prawnych) ma prawo do żądania od administratora dostępu do moich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych oraz prawo do złożenia oświadczenia o cofnięciu każdej wyrażonej zgody w każdym czasie. Cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

11. Osobom, których dane są przetwarzane przysługuje prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na adres: Urząd Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

.....

(data i podpis rodzica/opiekuna prawnego zapoznanego z zasadami przetwarzania)